
AkShi Upanishad

అక్షిపనిషత్

Document Information

Text title : Akshi Upanishad

File name : akshi.itx

Category : upanishhat

Location : doc_upanishhat

Author : Vedic tradition

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Description-comments : 72 / 108; Krishna Yajurveda - Samanya upanishad

Latest update : Mar. 24, 2000

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 22, 2023

sanskritdocuments.org

అక్షుపనిషత్

యత్సప్తభూమికావిద్యావేద్యానన్దకలేవరమ్ ।
వికలేవరకైవల్యం రామచన్ద్రపదం భజే ॥

ఓం సహ నావవతు సహ నౌ భునక్తు
సహ వీర్యం కరవావహై ।
తేజస్వినావధీతమస్తు మా విద్విషావహై ॥

ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ॥

హరిః ఓం ॥

అథ హ సాంకృతిర్భగవానాదిత్యలోకం జగామ ।
తమాదిత్యం నత్వా చాక్షుష్మతీవిద్యయా
తమస్తువత్ । ఓం నమో భగవతే శ్రీసూర్యా-
యాక్షితేజసే నమః । ఓం ఖేచరాయ నమః ।
ఓం మహాసేనాయ నమః । ఓం తమసే నమః ।
ఓం రజసే నమః । ఓం సత్త్వాయ నమః ।
ఓం అసతో మా సద్గమయ । తమసో మా జ్యోతిర్గమయ ।
మృత్యోర్మాఽమృతం గమయ । హంసో భగవా-
ఇచ్ఛుచిరూపః ప్రతిరూపః । విశ్వరూపం ఘృణీనం
జాతవేదనం హిరణ్మయం జ్యోతిరూపం తపస్తమ్ ।
సహస్రరశ్మిః శతధా వర్తమానః పురుషః
ప్రజానాముదయత్యేష సూర్యః । ఓం నమో
భగవతే శ్రీసూర్యాయాదిత్యాయాక్షితేజసేఽహోవాహిని
వాహిని స్వాహేతి । ఏవం చాక్షుష్మతీవిద్యయా స్తుతః
శ్రీసూర్యనారాయణః సుప్రీతోఽబ్రవీచ్ఛాక్షుష్మతీ-
విద్యాం బ్రాహ్మణో యో నిత్యమధీతే న తస్యాక్షిరోగో
భవతి । న తస్య కులేఽన్ధో భవతి । అష్టా
బ్రాహ్మణాన్బ్రాహ్మణ్యాయిత్యాథ విద్యాసిద్ధిర్భవతి ।

య ఏవం వేద స మహాన్భవతి || ౧ ||

అథ హ సాంకృతిరాదిత్యం పప్రచ్చ భగవన్-
బ్రహ్మవిద్యాం మే బ్రూహీతి | తమాదిత్యో హోవాచ |
సాంకృతే శ్ంణు వక్ష్యామి తత్త్వజ్ఞానం సుదుర్లభమ్ |
యేన విజ్ఞాతమాత్రేణ జీవన్ముక్తో భవిష్యసి || ౧ ||

సర్వమేకమజం శాస్త్రమనంతం ధ్రువమవ్యయమ్ |
పశ్యన్భూతార్థచిద్రూపం శాస్త్ర ఆస్వ యథాసుఖమ్ || ౨ ||

అవేదనం విదురోగం చిత్తక్షయమకృత్రిమమ్ |
యోగస్థః కురు కర్మాణి నీరసో వాథ మా కురు || ౩ ||

విరాగముపయాత్యన్తర్వాసనాస్వనువాసరమ్ |
క్రియాసూదారరూపాసు క్రమతే మోదతేఽన్వహమ్ || ౪ ||

గ్రామ్యాసు జడచేష్టాసు సతతం విచికిత్సతే |
నోదాహరతి మర్మాణి పుణ్యకర్మాణి సేవతే || ౫ ||

అనన్యోద్వేగకారీణి మృదుకర్మాణి సేవతే |
పాపాద్విభేతి సతతం న చ భోగమపేక్షతే || ౬ ||

స్నేహప్రణయగర్భాణి పేశలాన్యచితాని చ |
దేశకాలోపపన్నాని వచనాన్యభిభాషతే || ౭ ||

మనసా కర్మణా వాచా సజ్జనానుపసేవతే |
యతః కుతశ్చిదాసీయ నిత్యం శాస్త్రాణ్యవేక్షతే || ౮ ||

తదాసౌ ప్రథమామేకాం ప్రాప్తో భవతి భూమికామ్ |
ఏవం విచారవాన్యః స్యాత్సంసారోత్తరణం ప్రతి || ౯ ||

స భూమికావానిత్యుక్తః శేషస్త్వార్య ఇతి స్మృతః |
విచారనామ్నీ మితరామాగతో యోగభూమికామ్ || ౧౦ ||

శ్రుతిస్మృతిసదాచారధారణాధ్యానకర్మణః |
ముఖ్యయా వ్యాఖ్యయాఖ్యాతాఞ్చయతి శ్రేష్ఠపణ్ణితాన్ || ౧౧ ||

పదార్థప్రవిభాగజ్ఞః కార్యాకార్యవినిర్ణయమ్ |
జానాత్యధిగతశ్చాన్యో గృహం గృహపతిర్యథా || ౧౨ ||

మదాభిమానమాత్సర్యలోభమోహాతిశాయిత్వామ్ |

బహిరప్యాస్థితామీషత్యజత్యహిరివ త్వచమ్ || ౧౩||

ఇత్థంభూతమతిః శాస్త్రగురుసజ్జనసేవయా |

సరహస్యమశేషేణ యథావదధిగచ్ఛతి || ౧౪||

అసంసర్గాభిధామన్యాం తృతీయాం యోగభూమికామ్ |

తతః పతత్యసౌ కాస్తః పుష్పశయామివామలామ్ || ౧౫||

యథావచ్ఛాస్త్రవాక్యార్థే మతిమాధాయ నిశ్చలామ్ |

తాపసాశ్రమవిశ్రాంతైరధ్యాత్మకథనక్రమైః |

శిలాశయాసనాసీనో జరయత్యాయురాతతమ్ || ౧౬||

వనావనివిహారేణ చిత్తోపశమశోభినా |

అసజ్గసుఖసౌఖ్యేన కాలం నయతి సీతిమాన్ || ౧౭||

అభ్యాసాత్పాదుశాస్త్రాణాం కరణాత్పుణ్యకర్మణామ్ |

జన్తోర్యథావదేవేయం వస్తుదృష్టిః ప్రసీదతి || ౧౮||

తృతీయాం భూమికాం ప్రాప్య బుద్ధోఽనుభవతి స్వయమ్ || ౧౯||

ద్విప్రకారసంసర్గం తస్య భేదమిమం శ్రుణు |

ద్వివిధోఽయమసంసర్గః సామాన్యః శ్రేష్ఠ ఏవ చ || ౨౦||

నాహం కర్తా న భోక్తా చ న బాధ్యో న చ బాధకః |

ఇత్యసంజనమర్థేషు సామాన్యాసజ్గనామకమ్ || ౨౧||

ప్రాకృర్మనిర్మితం సర్వమీశ్వరాధీనమేవ వా |

సుఖం వా యది వా దుఃఖం కైవాత్ర తవ కర్తృతా || ౨౨||

భోగాభోగా మహారోగాః సమృదః పరమాపదః |

వియోగాయైవ సంయోగా ఆధయో వ్యాధయో ధియామ్ || ౨౩||

కాలశ్చ కలనోద్భుక్తః సర్వభావాననారతమ్ |

అనాస్థయేతి భావానాం యదభావనమాస్తరమ్ |

వాక్యార్థలబ్ధమనసః సమాన్యోఽసావసజ్గమః || ౨౪||

అనేన క్రమయోగేన సంయోగేన మహాత్మనామ్ |

నాహం కర్తేశ్వరః కర్తా కర్మ వా ప్రాక్షనం మమ || ౨౫||

కృత్వా దూరతరే నూనమితి శబ్దార్థభావనమ్ |

యన్మోనమాసనం శాస్తం తచ్చేష్టాసజ్గ ఉచ్యతే || ౨౬ ||

సన్తోషామోదమధురా ప్రథమోదేతి భూమికా ।

భూమిప్రోదితమాత్రోఽన్తరమృతాఙ్కరీకేవ సా || ౨౭ ||

ఏషా హి పరిమృష్టాస్తః సంన్యాసా ప్రసవైకభూః ।

ద్వితీయాం చ తృతీయాం చ భూమికాం ప్రాప్నుయాత్తతః || ౨౮ ||

శ్రేష్ఠా సర్వగతా హ్యేషా తృతీయా భూమికాత్ర హి ।

భవతి ప్రోజ్ఞితాశేషసంకల్పకలనః పుమాన్ || ౨౯ ||

భూమికాత్రితయాభ్యాసాదజ్ఞానే క్షయమాగతే ।

సమం సర్వత్ర పశ్యన్తి చతుర్థీం భూమికాం గతాః || ౩౦ ||

అద్వైతే స్థైర్యమాయాతే ద్వైతే చ ప్రశమం గతే ।

పశ్యన్తి స్వప్నవల్లోకం చతుర్థీం భూమికాం గతాః || ౩౧ ||

భూమికాత్రితయం జాగ్రచ్ఛతుర్థీ స్వప్న ఉచ్యతే || ౩౨ ||

చిత్తం తు శరదభ్రాంశవిలయం ప్రవిలీయతే ।

సత్త్వావశేష ఏవాస్తే పఞ్చమీం భూమికాం గతః || ౩౩ ||

జగద్వికల్పో నోదేతి చిత్తస్యాత్ర విలాపనాత్ ।

పఞ్చమీం భూమికామేత్య సుషుప్తపదనామికామ్ ।

శాన్తాశేషవిశేషాంశస్తిప్త్యత్యద్వైతమాత్రకః || ౩౪ ||

గలితద్వైతనిర్భాసో ముదితోఽతఃప్రబోధవాన్ ।

సుషుప్తమన ఏవాస్తే పఞ్చమీం భూమికాం గతః || ౩౫ ||

అన్తర్ముఖతయాతిష్ఠన్బహిర్వృత్తిపరోఽపి సన్ ।

పరిశ్రాన్తతయా నిత్యం నిద్రాలురివ లక్ష్యతే || ౩౬ ||

కుర్వన్నభ్యాసమేతస్యాం భూమికాయాం వివాసనః ।

షష్ఠీం తుర్యాభిధామన్యాం క్రమాత్పతతి భూమికామ్ || ౩౭ ||

యత్ర నాసన్నసద్దూపో నాహం నాప్యహంకృతిః ।

కేవలం క్షీణమననమాస్తేఽద్వైతేఽతినిర్భయః || ౩౮ ||

నిర్గన్ధిః శాస్త్రసన్దేహో జీవన్ముక్తో విభావనః ।

అనిర్వాణోఽపి నిర్వాణశ్చిత్తదీప ఇవ స్థితః || ౩౯ ||

పష్ట్యాం భూమావసౌ స్థిత్యా సప్తమీం భూమిమాప్పుయాత్ ॥ ౪౦॥

విదేహముక్తతాత్రోక్తా సప్తమీ యోగభూమికా ।

అగమ్యా వచసాం శాంతా సా సీమా సర్వభూమిషు ॥ ౪౧॥

లోకానువర్తనం త్యక్త్వా త్యక్త్వా దేహానువర్తనమ్ ।

శాస్త్రానువర్తనం త్యక్త్వా స్వాధ్యాసాపనయం కురు ॥ ౪౨॥

ఓంకారమాత్రమఖిలం విశ్వప్రాణ్ణాదిలక్షణమ్ ।

వాచ్యవాచ్యకతాభేదాభేదేనానుపలభితః ॥ ౪౩॥

అకారమాత్రం విశ్వః స్యాదుకారతైజసః స్మృతః ।

ప్రాణ్ణో మకార ఇత్యేవం పరిపశ్యేత్క్రమేణ తు ॥ ౪౪॥

సమాధికాలాత్ప్రాగేవ విచిన్త్యాతిప్రయత్నతః ।

స్థలసూక్ష్మక్రమాత్సర్వం చిదాత్మని విలాపయేత్ ॥ ౪౫॥

చిదాత్మానం నిత్యశుద్ధబుద్ధముక్తసదద్యయః ।

పరమానందసందేహో వాసుదేవోఽహఃకమితి ॥ ౪౬॥

ఆదిమధ్యావసానేషు దుఃఖం సర్వమిదం యతః ।

తస్మాత్సర్వం పరిత్యజ్య తత్త్వనిష్ఠో భవానఘ ॥ ౪౭॥

అవిద్యాతిమిరాతీతం సర్వాభాసవివర్జితమ్ ।

ఆనందమమలం శుద్ధం మనోవాచామగోచరమ్ ॥ ౪౮॥

ప్రజ్ఞానఘనమానందం బ్రహ్మసీతి విభావయేత్ ॥ ౪౯॥

ఇత్యుపనిషత్ ॥

ఓం సహ నావవతు । సహ నౌ భునక్తు । సహ వీర్యం కరవావహై ।

తేజస్వినావధీతమస్తు మా విద్విషావహై ॥

ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ॥

హరిః ఓం తత్సత్ ॥

ఇత్యుపనిషత్ ॥

Encoded by Sunder Hattangadi

AkShi Upanishad

pdf was typeset on December 22, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

